

DGUY

DENEME - 11

CEVAP VE AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

Devlet Gelir Uzman Yardımcılığı Giriş Sınavı

Toplam Soru	60
Önerilen Süre	90 dakika
Bölümler	Hukuk - Maliye - Muhasebe - İktisat
Mevzuat Referansı	31 Aralık 2025

Her soru için gerekçe, hesaplama ve temel dayanak

Özgün eğitim materyalidir; resmî sınav veya kurum yayını değildir.

HIZLI CEVAP ANAHTARI

1 A	2 B	3 C	4 D	5 A	6 B	7 C	8 D	9 A	10 B	11 C	12 D	13 A	14 B	15 C
16 D	17 A	18 B	19 C	20 D	21 A	22 B	23 C	24 D	25 A	26 B	27 C	28 D	29 A	30 B
31 C	32 D	33 A	34 B	35 C	36 D	37 A	38 B	39 C	40 D	41 A	42 B	43 C	44 D	45 A
46 B	47 C	48 D	49 A	50 B	51 C	52 D	53 A	54 B	55 C	56 D	57 A	58 B	59 C	60 D

HUKUK

1-15. sorular

1. 1982 Anayasası'na göre bir milletvekilinin kesin hüküm giymesi veya kısıtlanması nedeniyle milletvekilliğinin düşmesi hangi işlemle gerçekleşir?

Doğru cevap: A | Zorluk: Orta | Anayasa Hukuku - Milletvekilliğinin kesin hüküm nedeniyle düşmesi

Çözüm: Kesin hüküm giyme veya kısıtlanma hâlinde milletvekilliğinin düşmesi, bu husustaki kesin mahkeme kararının Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna bildirilmesiyle gerçekleşir. İstifa ve devamsızlık gibi diğer düşme nedenlerinde ise Anayasada ayrıca karar usulleri öngörülmüştür. Doğru cevap A'dır.

Dayanak: 1982 Anayasası m. 84

2. Sayıştayın anayasal denetim göreviyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

Doğru cevap: B | Zorluk: Kolay | Anayasa Hukuku - Sayıştayın denetim görevi

Çözüm: Sayıştay; merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir, gider ve mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamakla görevlidir. Kanunların Anayasaya uygunluğunu denetleme görevi Anayasa Mahkemesine aittir. Doğru cevap B'dir.

Dayanak: 1982 Anayasası m. 160

3. Hiçbir kamu görevi veya idari yetkisi bulunmayan özel bir kişinin, belediye adına işyeri ruhsatını iptal eden bir karar düzenlemesi idare hukukunda hangi sakatlıkla nitelendirilir?

Doğru cevap: C | Zorluk: Orta | İdare Hukuku - Yetki gaspı

Çözüm: İdare adına irade açıklamaya hiçbir yetkisi bulunmayan bir kişinin idari işlem tesis etmesi yetki gaspıdır. Yetki tecavüzünde ise kişi idari teşkilat içindedir ancak başka bir makamın yetkisini kullanır. Bu olayda işlemi yapan kişi kamu görevlisi dahi olmadığından doğru cevap C'dir.

Dayanak: İdare hukukunda yetki unsuru ve yetki gaspı öğretisi

4. Kamu hizmetinin değişen ihtiyaçları nedeniyle idarenin bir idari sözleşmenin hükümlerini tek yanlı olarak değiştirmesine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

Doğru cevap: D | Zorluk: Zor | İdare Hukuku - İdari sözleşmenin tek yanlı değiştirilmesi

Çözüm: İdari sözleşmelerde kamu hizmetinin uyarlanması ve sürekliliği amacıyla idareye tek yanlı değişiklik yetkisi tanınır. Bununla birlikte bu yetki yükleniciye sözleşme dışı mali külfet yükleyemez; sözleşmenin mali dengesi korunur ve gerekli hâllerde tazminat ödenir. Doğru cevap D'dir.

Dayanak: İdari sözleşmelerin genel ilkeleri; kamu hizmetinin değişkenliği ve mali denge ilkesi

5. Tahkim yolu öngörülmeleyen bir kamu hizmeti imtiyaz sözleşmesinin uygulanmasından taraflar arasında çıkan uyuşmazlığa ilişkin dava, İdari Yargılama Usulü Kanununa göre hangi dava türü kapsamında yer alır?

Doğru cevap: A | Zorluk: Orta | İdari Yargı - İdari sözleşmelerden doğan davalar

Çözüm: İYUK, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmeden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davaları idari dava türleri arasında sayar. Tahkim yolu öngörülen imtiyaz sözleşmeleri bu kapsamın istisnasıdır. Doğru cevap A'dır.

Dayanak: 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu m. 2/1-c

6. İdari yargıda görev kurallarına ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

Doğru cevap: B | Zorluk: Kolay | İdari Yargı - Görevin kamu düzeninden olması

Çözüm: İdari yargıda görev kamu düzenine ilişkindir. Mahkeme görevli olup olmadığını ilk incelemede ve yargılamanın sonraki aşamalarında resen gözeter; tarafların anlaşması görevli yargı kolunu veya mahkemeyi değiştiremez. Doğru cevap B'dir.

Dayanak: 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu m. 14-15; usul hukukunda görev ilkesi

7. Kişilik hakkına hukuka aykırı olarak saldırılan kişinin Türk Medeni Kanununa göre açabileceği davalardan biri aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: C | Zorluk: Kolay | Medeni Hukuk - Kişilik hakkına saldırıda korunma yolları

Çözüm: Kişilik hakkı saldırıya uğrayan kişi; saldırı tehlikesinin önlenmesini, sürmekte olan saldırıya son verilmesini ve etkileri devam eden saldırının hukuka aykırılığının tespitini isteyebilir. Maddi ve manevi tazminat ile kazancın vekâletsiz iş görme hükümlerine göre verilmesi talepleri de saklıdır. Doğru cevap C'dir.

Dayanak: 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu m. 25

8. Paylı mülkiyette bir paydaşın kendi payı üzerindeki yetkisi bakımından aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

Doğru cevap: D | Zorluk: Kolay | Medeni Hukuk - Paylı mülkiyette pay üzerinde tasarruf

Çözüm: Paylı mülkiyette her paydaş kendi payı bakımından malik hak ve yükümlülüklerine sahiptir. Pay devredilebilir, rehnedilebilir ve alacaklılar tarafından haczettirilebilir. Paylı malın bütünü üzerindeki önemli yönetim ve tasarruf işlemleri ise farklı karar kurallarına tabidir. Doğru cevap D'dir.

Dayanak: 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu m. 688

9. Bir taraf, diğer tarafın kasıtlı aldatması sonucu sözleşme yapmıştır. Türk Borçlar Kanununa göre aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

Doğru cevap: A | Zorluk: Orta | Borçlar Hukuku - Aldatma ve sözleşmenin bağlayıcılığı

Çözüm: Taraflardan biri diğerinin aldatması sonucu sözleşme yapmışsa yanılması esaslı olmasa bile sözleşmeyle bağlı değildir. Aldatılan taraf, aldatmayı öğrendiği andan başlayarak bir yıl içinde sözleşmeyle bağlı olmadığını bildirmez veya verdiğini geri istemezse sözleşmeyi onamış sayılır. Doğru cevap A'dır.

Dayanak: 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m. 36 ve m. 39

10. Sözleşme kurulduktan sonra borçludan kaynaklanmayan, öngörülemeyen olağanüstü bir durum ortaya çıkmış; ifa imkânsızlaşmamış ancak borçlu aleyhine dürüstlük kuralına aykırı derecede ağırlaşmıştır. Borçlu edimini henüz ifa etmemiştir. Türk Borçlar Kanununa göre borçlunun temel başvuru yolu aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: B | Zorluk: Zor | Borçlar Hukuku - Aşırı ifa güçlüğü

Çözüm: Aşırı ifa güçlüğünde borçlu öncelikle hâkimden sözleşmenin değişen koşullara uyarlanmasını ister. Uyarılama mümkün değilse sözleşmeden dönebilir; sürekli edimli sözleşmelerde kural olarak fesih hakkı kullanılır. Borçlunun edimini ifa ederken haklarını saklı tutması hâli de kanunda düzenlenmiştir. Doğru cevap B'dir.

Dayanak: 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m. 138

11. İki kişi, içlerinden yalnız biri için ticari nitelik taşıyan bir iş nedeniyle üçüncü kişiye karşı birlikte borç altına girmiş ve sözleşmede sorumluluk türü belirtilmemiştir. Türk Ticaret Kanununa göre kural olarak sorumlulukları nasıldır?

Doğru cevap: C | Zorluk: Orta | Ticaret Hukuku - Ticari işlerde teselsül karinesi

Çözüm: Birden fazla kişi, içlerinden biri veya hepsi için ticari nitelik taşıyan bir iş dolayısıyla birlikte borç altına girerse, kanunda veya sözleşmede aksi öngörülmedikçe müteselsilen sorumlu olurlar. Bu hüküm ticari işlerde teselsül karinesini ifade eder. Doğru cevap C'dir.

Dayanak: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu m. 7

12. Anonim şirket genel kurulunun kanunda veya esas sözleşmede daha ağır nisap öngörülmeleyen olağan kararları bakımından aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

Doğru cevap: D | Zorluk: Orta | Ticaret Hukuku - Anonim şirket genel kurulunda olağan nisap

Çözüm: Olağan toplantı nisabı, sermayenin en az dörtte birini karşılayan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin hazır bulunmasıdır ve bu nisap toplantı süresince korunur. İlk toplantıda nisap sağlanamazsa ikinci toplantıda nisap aranmaz. Kararlar, toplantıda mevcut oyların çoğunluğuyla verilir. Doğru cevap D'dir.

Dayanak: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu m. 418

13. İlamlı icra takibinde borçlu, ilamın verilmesinden sonra borcun ödendiğini noterlikçe düzenlenmiş belgeyle ispat etmektedir. Borçlunun başvurabileceği temel yol aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: A | Zorluk: Zor | İcra ve İflas Hukuku - İlamlı icrada icranın geri bırakılması

Çözüm: İlamlı icrada borçlu, hükümden sonra borcun ifta edildiğini, ertelendiğini veya zamanaşımına uğradığını kanunda öngörülen belgelerle ileri sürerek icra mahkemesinden icranın geri bırakılmasını isteyebilir. Genel haciz yolundaki sıradan itiraz, ilamlı takibi kendiliğinden durdurmaz. Doğru cevap A'dır.

Dayanak: 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu m. 33

14. Vergi Usul Kanununun 31.12.2025 itibarıyla esas alınan hükmüne göre vergi incelemesinin yapılacağı yer hakkında aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

Doğru cevap: B | Zorluk: Orta | Vergi Usul Hukuku - Vergi incelemesinin yapılacağı yer

Çözüm: Vergi incelemesi esas itibarıyla dairede yapılır ve gerekli defter ile belgelerin ibrazı yazıyla istenir. Mükellef veya vergi sorumlusunun talep etmesi ve işyerinin incelemeye elverişli olması hâlinde inceleme işyerinde de yapılabilir. Doğru cevap B'dir.

Dayanak: 213 sayılı Vergi Usul Kanunu m. 139

15. 6183 sayılı Kanuna göre ödeme emri tebliğ edilen amme borçlusuna, borcunu ödemesi veya mal bildiriminde bulunması için kural olarak kaç günlük süre verilir?

Doğru cevap: C | Zorluk: Kolay | Amme Alacaklarının Tahsil Usulü - Ödeme emrinde ödeme ve mal bildirim süresi

Çözüm: Ödeme emrinde borcun 15 gün içinde ödenmesi veya borca yetecek miktardaki malların bildirilmesi ihtar edilir. Borçlu, borcun bulunmadığı, kısmen ödendiği veya zamanaşımına uğradığı iddiasıyla yine kanuni süresi içinde dava açabilir. Doğru cevap C'dir.

Dayanak: 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun m. 55 ve m. 58

MALİYE

16-30. sorular

16. Bir köprü, kapasitesi doluncaya kadar kullanıcılar arasında önemli bir rekabet yaratmamakta; yoğunluk arttığında ise her ek kullanıcı diğerlerinin geçiş süresini uzatmaktadır. Bu mal en uygun olarak nasıl sınıflandırılır?

Doğru cevap: D | Zorluk: Kolay | Maliye Teorisi - Tıkanabilir kamusal mal

Çözüm: Köprü düşük kullanım düzeylerinde tüketimde rakipsizliğe yaklaşabilir; kapasiteye ulaşıldığında sıkışıklık maliyeti doğar ve tüketim rakip hâle gelir. Bu nedenle mal saf kamusal değil, tıkanabilir ya da saf olmayan kamusal mal niteliğindedir. Doğru cevap D'dir.

Dayanak: Maliye teorisi - saf olmayan kamusal mallar ve tıkanıklık

17. Bir üretim biriminin marjinal özel maliyeti 80 TL, topluma yüklediği marjinal dışsal maliyet 20 TL'dir. Marjinal sosyal maliyet kaç TL'dir?

Doğru cevap: A | Zorluk: Kolay | Dışsallıklar - Marjinal sosyal maliyet

Çözüm: Marjinal sosyal maliyet, marjinal özel maliyet ile marjinal dışsal maliyetin toplamıdır. Bu nedenle $80 + 20 = 100$ TL'dir. Piyasa fiyatı yalnız özel maliyeti yansıtıyorsa üretim toplumsal açıdan aşırı olabilir. Doğru cevap A'dır.

Dayanak: Dışsallıklar teorisi - $MSC = MPC + MEC$

18. Oates'in yerelleşme teoremine göre aşağıdaki koşullardan hangisi yerel kamu hizmetinin merkezi yönetim yerine yerel yönetimce sunulmasını daha verimli kılar?

Doğru cevap: B | Zorluk: Orta | Mali Federalizm - Oates yerelleşme teoremi

Çözüm: Yerelleşme teoremi, yerel tercihler farklı ve bölgeler arası dışsallıklar ile merkezi üretimin ölçek üstünlüğü sınırlıysa, her bölgenin kendi tercihine uygun hizmet düzeyi seçmesinin tek tip merkezi sunumdan daha yüksek refah sağlayabileceğini belirtir. Doğru cevap B'dir.

Dayanak: Mali federalizm - Oates yerelleşme teoremi

19. Seçmenlerin kamu hizmetlerinin gerçek vergi maliyetini, harcamalar doğrudan vergiler yerine borçlanmayla finanse edildiğinde olduğundan düşük algılaması hangi kavramla açıklanır?

Doğru cevap: C | Zorluk: Orta | Kamu Tercihi Teorisi - Borç finansmanı ve mali yanılısı

Çözüm: Borçlanma, kamu harcamasının maliyetini bugünkü seçmenden geleceğe kaydırabilir ve hizmetin gerçek vergi fiyatını daha az görünür kılar. Seçmenin maliyeti olduğundan düşük algılaması mali yanılısıdır. Doğru cevap C'dir.

Dayanak: Kamu tercihi teorisi - mali yanılısı ve borç finansmanı

20. Diğer koşullar sabitken kamu yatırım projelerinin değerlendirilmesinde kullanılan sosyal iskonto oranının yükseltilmesi hangi sonucu doğurur?

Doğru cevap: D | Zorluk: Orta | Kamu Harcamaları - Sosyal iskonto oranı

Çözüm: İskonto oranı yükseldikçe gelecekteki bir faydanın bugünkü değeri düşer. Bu etki özellikle faydaları uzun yıllara yayılan çevre, altyapı ve eğitim projelerinde belirgindir; yüksek oran uzun vadeli faydaları daha düşük ağırlıklandırır. Doğru cevap D'dir.

Dayanak: Kamu yatırımlarında fayda-maliyet analizi - sosyal iskonto oranı

21. Rekabetçi bir piyasada talebin fiyat esnekliğinin mutlak değeri 0,5, arzın fiyat esnekliği 1,5'tir. Küçük bir birim verginin tüketiciler üzerinde kalan yaklaşık payı yüzde kaçtır?

Doğru cevap: A | Zorluk: Zor | Vergi Teorisi - Esnekliklere göre vergi yükü paylaşımı

Çözüm: Küçük bir verginin tüketici üzerindeki payı yaklaşık $Es / (Es + |Ed|)$ formülüyle bulunur. $1,5 / (1,5 + 0,5) = 1,5 / 2 = 0,75$ 'tir. Talep arzdan daha az esnek olduğundan yükün büyük kısmını tüketici taşır. Doğru cevap A'dır.

Dayanak: Vergi yansımaları - arz ve talep esneklikleri

22. Vergi mevzuatına göre zamanında ödenmesi gereken toplam vergi ile fiilen ve zamanında tahsil edilen vergi arasındaki fark hangi kavramla ifade edilir?

Doğru cevap: B | Zorluk: Kolay | Vergi Yönetimi - Vergi açığı

Çözüm: Vergi açığı, vergi yükümlülüklerine tam ve zamanında uyulması hâlinde tahsil edilmesi gereken tutar ile fiilî tahsilat arasındaki farktır. Kayıt dışılık, eksik beyan, ödeme gecikmesi ve tahsil edilemeyen borçlar bu farkı büyütebilir. Doğru cevap B'dir.

Dayanak: Vergi yönetimi - tax gap kavramı

23. Geliri yalnız belirli bir kamu hizmetinin finansmanında kullanılmak üzere kanunla ayrılan vergi için aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

Doğru cevap: C | Zorluk: Orta | Bütçe Teorisi - Tahsisli vergi

Çözüm: Tahsisli veya earmarked vergi, gelirin belirli bir harcama alanına bağlandığı vergidir. Mükellefin ödeme ile hizmet arasındaki bağı görmesini sağlayabilir; ancak kaynakların değişen önceliklere aktarılmasını güçleştirerek bütçe birliği ve esnekliği üzerinde baskı yaratabilir. Doğru cevap C'dir.

Dayanak: Bütçe teorisi - gelirlerin tahsisi ve birlik ilkesi

24. Merkezî yönetim, yerel yönetime hangi hizmette kullanılacağını belirtmeden sabit tutarlı kaynak aktarmıştır. Bu yardımın yerel yönetimin bütçe kısıtı üzerindeki tipik etkisi aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: D | Zorluk: Orta | Mali Federalizm - Koşulsuz blok yardımın bütçe etkisi

Çözüm: Kullanım alanı belirlenmeyen sabit tutarlı blok yardım, yerel yönetimin toplam kullanılabilir kaynağını artırır ve bütçe doğrusunu paralel dışa kaydırır. Eş finansmanlı yardımın aksine belirli bir hizmetin görelî fiyatını doğrudan düşürmez; esas olarak gelir etkisi doğurur. Doğru cevap D'dir.

Dayanak: Mali federalizm - koşulsuz blok yardımların gelir etkisi

25. Bir kamu programının belirlenen toplumsal hedefe ne ölçüde ulaştığını gösteren performans boyutu aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: A | Zorluk: Kolay | Performans Esaslı Bütçeleme - Etkililik göstergesi

Çözüm: Etkililik, programın amaçlanan sonuç ve hedeflere ulaşma derecesidir. Ekonomiklik girdilerin uygun maliyetle edinilmesini, verimlilik ise girdilerle üretilen çıktı arasındaki ilişkiyi ifade eder. Doğru cevap A'dır.

Dayanak: Performans esaslı bütçeleme - ekonomiklik, verimlilik ve etkililik

26. Gelir vergisi tarifesi parasal sınırlarının enflasyona göre düzenli olarak güncellenmesinin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: B | Zorluk: Orta | Vergi Politikası - Enflasyon ve dilim sürüklenmesi

Çözüm: Enflasyon nominal geliri artırdığı hâlde reel satın alma gücünü artırmayabilir. Tarife dilimleri güncellenmezse mükellefler reel gelir artışı olmadan daha yüksek oranlara geçer; bu durum dilim sürüklenmesi veya bracket creep olarak adlandırılır. Endeksleme bu etkiyi azaltır. Doğru cevap B'dir.

Dayanak: Vergi politikası - enflasyon ve vergi tarifesi endekslemesi

27. Kamu maliyesinde 'altın kural' olarak adlandırılan yaklaşım aşağıdakilerden hangisini savunur?

Doğru cevap: C | Zorluk: Zor | Kamu Borçlanması - Altın kural

Çözüm: Altın kural, cari harcamaların olağan gelirlerle karşılanmasını; borçlanmanın ise gelecek kuşaklara da hizmet sunacak kamu yatırımlarıyla sınırlandırılmasını önerir. Böylece borç yükü ile kuşaklar arası fayda arasında bağ kurulması amaçlanır. Doğru cevap C'dir.

Dayanak: Mali kuralları ve kuşaklar arası mali denge - altın kural

28. Kamu borç stokunda değişken faizli veya kısa aralıklarla yeniden fiyatlanan borçların payının yükselmesi öncelikle hangi riski artırır?

Doğru cevap: D | Zorluk: Orta | Kamu Borçlanması - Değişken faizli borç riski

Çözüm: Değişken faizli borçlarda kupon veya finansman maliyeti piyasa faizlerine göre yeniden belirlenir. Faizlerin yükselmesi borç servis yükünü kısa sürede artırır; bu nedenle sabit faizli uzun vadeli borca kıyasla faiz oranı riski daha yüksektir. Doğru cevap D'dir.

Dayanak: Kamu borç yönetimi - faiz oranı riski

29. Nominal kamu borcu 1 trilyon TL ve ortalama nominal faiz oranı %8'dir. Yeni borçlanma dışında nominal borç stokunun yıl sonunda değişmemesi hedefleniyorsa, basitleştirilmiş hesapla gereken birincil fazla kaç milyar TL'dir?

Doğru cevap: A | Zorluk: Zor | Kamu Borçlanması - Birincil fazla ve nominal borcun istikrarı

Çözüm: Nominal borç stokunun artmaması için birincil fazla, faiz ödemesini karşılamalıdır. Faiz gideri $1.000 \text{ milyar} \times \%8 = 80 \text{ milyar TL}$ 'dir. Büyüme, kur ve stok-akım düzeltmeleri dışarıda bırakıldığında gereken birincil fazla 80 milyar TL olur. Doğru cevap A'dır.

Dayanak: Kamu borç dinamiği - faiz gideri ve birincil denge

30. Aynı yönetim düzeyindeki bölgeler arasında vergi kapasitesi ve hizmet sunma maliyetlerindeki farklılıkları azaltmak amacıyla yapılan transferler hangi kavramla ifade edilir?

Doğru cevap: B | Zorluk: Orta | Mali Federalizm - Yatay mali denkleştirme

Çözüm: Yatay mali denkleştirme, aynı düzeydeki yerel veya bölgesel yönetimlerin mali kapasite ve harcama ihtiyacı farklılıklarını azaltmayı amaçlar. Böylece benzer vergi yükü altında asgari düzeyde benzer kamu hizmetlerinin sunulması desteklenir. Doğru cevap B'dir.

Dayanak: Mali federalizm - yatay mali denkleştirme

MUHASEBE

31-45. sorular

31. Muhasebe kayıtlarının gerçeği yansıtan, usulüne uygun ve güvenilir belgelere dayanması ile bilgi üretiminde belirli kişi veya grupların çıkarları doğrultusunda yanlış davranılmaması hangi temel kavramın gereğidir?

Doğru cevap: C | Zorluk: Kolay | Genel Muhasebe - Tarafsızlık ve belgelendirme kavramı

Çözüm: Tarafsızlık ve belgelendirme kavramı, muhasebe kayıtlarının gerçek durumu yansıtan usulüne uygun objektif belgelere dayandırılmasını ve muhasebe bilgilerinin ön yargısız, tarafsız biçimde üretilmesini gerektirir. Doğru cevap C'dir.

Dayanak: Muhasebenin temel kavramları - tarafsızlık ve belgelendirme

32. İşletme, satın alma görevi için çalışanına banka hesabından 25.000 TL avans göndermiştir. Doğru kayıt aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: D | Zorluk: Kolay | Genel Muhasebe - İş avansı kaydı

Çözüm: Personele işletme adına yapacağı harcamalar için verilen avanslar 195 İş Avansları hesabında izlenir. Bankadan çıkan tutar 102 Bankalar hesabına alacak kaydedilir. Harcama belgelendirildiğinde avans hesabı kapatılarak ilgili gider veya varlık hesabına aktarılır. Doğru cevap D'dir.

Dayanak: Tekdüzen Hesap Planı - 195 İş Avansları

33. İşletme, KDV ihracat istisnası kapsamında yurt dışındaki müşteriye 200.000 TL tutarında kredili mal satmıştır. Satış kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: A | Zorluk: Kolay | Genel Muhasebe - İhracat satışının kaydı

Çözüm: Kredili ihracat satışında alacak 120 Alıcılar hesabına borç, satış tutarı 601 Yurt Dışı Satışlar hesabına alacak kaydedilir. İhracat teslimi KDV istisnası kapsamında olduğundan örnekte 391 Hesaplanan KDV hesabı kullanılmaz. Doğru cevap A'dır.

Dayanak: Tekdüzen Hesap Planı - 120 Alıcılar ve 601 Yurt Dışı Satışlar; KDV ihracat istisnası

34. İşletme bir makine için 300.000 TL satın alma bedeli, 30.000 TL iade edilmeyen gümrük vergisi ve 20.000 TL taşıma-kurulum gideri ödemiştir. Ayrıca indirilebilir 70.000 TL KDV vardır. Makinenin maliyet bedeli kaç TL'dir?

Doğru cevap: B | Zorluk: Orta | Genel Muhasebe - Makine maliyetinin belirlenmesi

Çözüm: Varlığın çalışabilir hâle getirilmesine doğrudan yüklenebilen satın alma bedeli, iade edilmeyen vergiler ve taşıma-kurulum giderleri maliyete eklenir. İndirilebilir KDV maliyete alınmaz. Bu nedenle maliyet $300.000 + 30.000 + 20.000 = 350.000$ TL'dir. Doğru cevap B'dir.

Dayanak: Maddi duran varlıkların maliyeti; Tekdüzen Hesap Planı ve maliyet esası

35. Amortismanla tabi bir iktisadi kıymetin satışından doğan kârın, kanuni şartlarla benzer nitelikte yeni bir kıymetin yenilenmesinde kullanılmak üzere geçici olarak öz kaynaklarda izlenmesi hangi hesaplara ilişkilidir?

Doğru cevap: C | Zorluk: Orta | Genel Muhasebe - Yenileme fonu

Çözüm: Yenileme amacı bulunduğu ve Vergi Usul Kanunundaki şartlar sağlandığında satış kârı geçici olarak pasifte özel bir fon hesabında tutulabilir. Tekdüzen Hesap Planında bu amaçla 549 Özel Fonlar hesabı kullanılır; fon yeni kıymetin amortismanlarına mahsup edilir. Doğru cevap C'dir.

Dayanak: 213 sayılı Vergi Usul Kanunu m. 328; Tekdüzen Hesap Planı - 549 Özel Fonlar

36. Yabancı para cinsinden satıcı borcunun dönem sonu değerlemesinde TL karşılığı 18.000 TL artmıştır. Bu farkın temel kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: D | Zorluk: Orta | Genel Muhasebe - Ticari borçta olumsuz kur farkı

Çözüm: Yabancı para cinsinden ticari borcun TL karşılığının artması işletme açısından kur zararıdır. 656 Kambiyo Zararları hesabı borçlandırılır, borcun arttığını göstermek üzere 320 Satıcılar hesabı alacaklandırılır. Doğru cevap D'dir.

Dayanak: Tekdüzen Hesap Planı - 320 Satıcılar ve 656 Kambiyo Zararları

37. Genel yönetim personeline ait brüt ücret 100.000 TL, gelir ve damga vergisi kesintileri toplamı 16.000 TL, personele ödenecek net tutar 84.000 TL'dir. Sosyal güvenlik kesintileri bu örnekte yok sayılırsa doğru tahakkuk kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: A | Zorluk: Kolay | Genel Muhasebe - Ücret tahakkukunda vergi kesintileri

Çözüm: Brüt ücret giderin tamamıdır ve 770 hesabına borç kaydedilir. Net ücret 335 Personele Borçlar hesabında, kesilen vergiler ise 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar hesabında yükümlülük olarak izlenir. $84.000 + 16.000 = 100.000$ TL'dir. Doğru cevap A'dır.

Dayanak: Tekdüzen Hesap Planı - 335, 360 ve 770 hesapları

38. İşletmenin 40.000 TL tutarındaki ticari alacağı dava konusu yapılmış ve şüpheli hâle gelmiştir. Karşılık ayırma kaydından önce alacağın sınıflandırılması için yapılacak kayıt hangisidir?

Doğru cevap: B | Zorluk: Orta | Genel Muhasebe - Şüpheli ticari alacağın ayrı hesaba aktarılması

Çözüm: Şüpheli hâle gelen ticari alacak, önce 120 Alıcılar hesabından çıkarılarak 128 Şüpheli Ticari Alacaklar hesabına aktarılır. Karşılık ayrılacaksa daha sonra 654 Karşılık Giderleri borçlandırılır ve 129 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı alacaklandırılır. Doğru cevap B'dir.

Dayanak: Tekdüzen Hesap Planı - 128 ve 129 hesapları

39. Bir işletmenin stokları önceki yıl 120.000 TL, cari yıl 150.000 TL'dir. Yatay analizde stoklardaki artış oranı yüzde kaçtır?

Doğru cevap: C | Zorluk: Orta | Mali Tablolar Analizi - Yatay analiz

Çözüm: Yatay analizde değişim oranı (cari dönem - önceki dönem) / önceki dönem olarak hesaplanır. $(150.000 - 120.000) / 120.000 = 30.000 / 120.000 = \%25$ 'tir. Doğru cevap C'dir.

Dayanak: Mali tablolar analizi - karşılaştırmalı (yatay) analiz

40. Satış gelirlerinin, bütün faaliyet giderleri, finansman giderleri ve vergiler düşüldükten sonra ne ölçüde dönem net kârına dönüştüğünü gösteren oran aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: D | Zorluk: Orta | Mali Tablolar Analizi - Net kâr marjının yorumu

Çözüm: Net kâr marjı, dönem net kârının net satışlara bölünmesiyle hesaplanır ve satışların tüm giderler ile vergiler sonrasında ne ölçüde net kâra dönüştüğünü gösterir. Brüt kâr marjı yalnız satış maliyetini dikkate alır. Doğru cevap D'dir.

Dayanak: Mali tablolar analizi - dönem net kârı / net satışlar

41. Şirket ana sözleşmesi hükümleri uyarınca kârdan ayrılan yedeklerin izlendiği hesap aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: A | Zorluk: Kolay | Şirketler Muhasebesi - Statü yedekleri

Çözüm: Ana sözleşme hükümlerine dayanılarak ayrılan yedekler 541 Statü Yedekleri hesabında izlenir. Kanundan doğan zorunlu yedekler 540 Yasal Yedekler, genel kurul kararıyla olağanüstü ayrılanlar 542 Olağanüstü Yedekler hesabında yer alır. Doğru cevap A'dır.

Dayanak: Tekdüzen Hesap Planı - 54 Kâr Yedekleri hesap grubu

42. Safha maliyet sisteminde dönem başı yarı mamul 200 birim ve dönüştürme giderleri bakımından %60 tamamlanmıştır. Dönemde 800 birim üretime başlanmış, 850 birim tamamlanmış, dönem sonu 150 birim %40 tamamlanmıştır. FIFO yöntemine göre cari dönemin dönüştürme giderleri için eşdeğer birim sayısı kaçtır?

Doğru cevap: B | Zorluk: Zor | Maliyet Muhasebesi - FIFO yönteminde eşdeğer birim

Çözüm: FIFO yönteminde cari dönemin eşdeğer birimleri üç parçadan oluşur: başlangıç stokunu tamamlama $200 \times \%40 = 80$; dönemde başlayıp tamamlanan birimler $850 - 200 = 650$; dönem sonu yarı mamul $150 \times \%40 = 60$. Toplam $80 + 650 + 60 = 790$ birimdir. Doğru cevap B'dir.

Dayanak: Maliyet muhasebesi - safha maliyeti, FIFO eşdeğer birim yöntemi

43. Bir ürün ayrılma noktasında 120.000 TL'ye satılabilmektedir. 30.000 TL ek işleme maliyetiyle nihai satış değeri 165.000 TL'ye çıkacaktır. Ortak maliyetler karar açısından batmış kabul edilirse hangi seçenek uygundur?

Doğru cevap: C | Zorluk: Zor | Yönetim Muhasebesi - Birlikte üretimde ek işleme kararı

Çözüm: Ek işlem kararında ortak maliyetler iki seçenek için de aynı olduğundan ilgili değildir. Ek gelir $165.000 - 120.000 = 45.000$ TL, ek maliyet 30.000 TL'dir. Net avantaj 15.000 TL olduğundan ürün işlenmeye devam edilmelidir. Doğru cevap C'dir.

Dayanak: Yönetim muhasebesi - ek işleme veya ayrılma noktasında satma kararı

44. Bir giderin standart değişken maliyet oranı birim başına 12 TL'dir. Fiilî faaliyet 10.000 birim, fiilî değişken gider 125.000 TL'dir. Esnek bütçe sapması aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: D | Zorluk: Zor | Yönetim Muhasebesi - Esnek bütçe sapması

Çözüm: Fiilî faaliyet düzeyindeki esnek bütçe tutarı $10.000 \times 12 = 120.000$ TL'dir. Fiilî gider 125.000 TL olduğundan gider bütçeyi 5.000 TL aşmıştır. Gider artışı işletme açısından olumsuz sapmadır. Doğru cevap D'dir.

Dayanak: Yönetim muhasebesi - esnek bütçe ve harcama sapması

45. Bir yatırım merkezinin faaliyet kârı 240.000 TL, kontrol edilebilir varlıkları 1.500.000 TL ve gerekli asgari getiri oranı %12'dir. Artık gelir kaç TL'dir?

Doğru cevap: A | Zorluk: Orta | Yönetim Muhasebesi - Artık gelir

Çözüm: Artık gelir = faaliyet kârı - (yatırım tutarı x gerekli getiri oranı) şeklinde hesaplanır. Gerekli getiri $1.500.000 \times \%12 = 180.000$ TL, artık gelir $240.000 - 180.000 = 60.000$ TL'dir. Doğru cevap A'dır.

Dayanak: Sorumluluk muhasebesi - yatırım merkezi ve artık gelir

İKTİSAT

46-60. sorular

46. Bir malın fiyatı yükseldikten sonra tüketiciciyi fiyat değişiminden önceki fayda düzeyine geri getirmek için verilmesi gereken para miktarı hangi refah ölçüsüdür?

Doğru cevap: B | Zorluk: Orta | Mikro İktisat - Telafi edici değişim

Çözüm: Telafi edici değişim, fiyat veya politika değişikliğinden sonra tüketicie verilmesi ya da tüketiciden alınması gereken ve onu başlangıçtaki fayda düzeyine geri getiren para tutarıdır. Eşdeğer değişim ise değişiklik öncesi fiyatlarla yeni fayda düzeyinin parasal karşılığını ölçer. Doğru cevap B'dir.

Dayanak: Refah iktisadı - compensating variation

47. Tekelci, aynı talebe sahip tüketicilere iki parçalı tarife uygulayabilmektedir. Kârı maksimize eden tipik uygulama aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: C | Zorluk: Orta | Mikro İktisat - İki parçalı tarife

Çözüm: Tüketiciler özdeş ve yeniden satış yoksa tekelleri birim fiyatı marjinal maliyete eşitleyerek toplam artışı büyütebilir, ardından tüketicinin elde ettiği rantı sabit giriş ücretiyle kendisine aktarabilir. Bu yapı iki parçalı tarifiedir. Doğru cevap C'dir.

Dayanak: Tekel fiyatlaması - two-part tariff

48. Tek dönemlik mahkûmlar açmazında iş birliği dengede değilken oyunun belirsiz süreyle tekrarlandığı durumda iş birliğinin sürdürülebilmesini en çok hangi koşul destekler?

Doğru cevap: D | Zorluk: Orta | Oyun Teorisi - Tekrarlanan oyunlarda iş birliği

Çözüm: Tekrarlanan oyunlarda bugünkü sapma kazancı, gelecekte iş birliğinin kaybı ve cezalandırma maliyetiyle karşılaştırılır. Gelecek yeterince değerliyse ve davranış gözlenip güvenilir biçimde cezalandırılabilirse iş birliği alt oyun mükemmel bir denge olarak desteklenebilir. Doğru cevap D'dir.

Dayanak: Oyun teorisi - tekrarlanan oyunlar ve tetik stratejileri

49. Bir kişinin çalışmayı kabul edeceği en düşük ücret düzeyi aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: A | Zorluk: Kolay | Emek İktisadı - Rezervasyon ücreti

Çözüm: Rezervasyon ücreti, kişinin çalışmak ile çalışmamak arasında kayıtsız kaldığı en düşük ücret düzeyidir. Piyasa ücreti rezervasyon ücretini aşarsa kişinin gücüne katılma olasılığı artar. Doğru cevap A'dır.

Dayanak: Emek arzı - reservation wage

50. Beşerî sermaye yaklaşımına göre eğitim ile ücret arasındaki pozitif ilişkinin temel açıklaması aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: B | Zorluk: Orta | Emek İktisadı - Beşerî sermaye yaklaşımı

Çözüm: Beşerî sermaye teorisi eğitimi, bireyin bilgi ve becerilerine yapılan yatırım olarak görür. Eğitim üretkenliği artırdığı ölçüde işverenlerin ödemeye razı olduğu ücret de yükselir. Sinyal modeli eğitimin alternatif açıklamasıdır; soru beşerî sermaye yaklaşımını sormaktadır. Doğru cevap B'dir.

Dayanak: Emek iktisadı - beşerî sermaye teorisi

51. Bir ekonomide fiilî üretim potansiyel üretimin altında ise aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

Doğru cevap: C | Zorluk: Kolay | Makro İktisat - Negatif çıktı açığı

Çözüm: Fiilî üretimin potansiyelin altında olması negatif çıktı açığıdır. Kaynakların eksik kullanımı işsizliği doğal düzeyinin üzerine çıkarabilir ve talep kaynaklı enflasyon baskısını zayıflatabilir. Doğru cevap C'dir.

Dayanak: Makro iktisat - potansiyel üretim ve çıktı açığı

52. Geçmişteki bir politika rejimi altında tahmin edilen ekonometrik model, hükümet politika kuralını kalıcı olarak değiştirdikten sonra davranışsal katsayılar değişmeyecekmiş gibi kullanılmaktadır. Lucas eleştirisine göre bu yaklaşımın temel sakıncası nedir?

Doğru cevap: D | Zorluk: Orta | Makro İktisat - Lucas eleştirisi

Çözüm: Lucas eleştirisi, iktisadi ajanların karar kurallarının politika rejimine bağlı olduğunu vurgular. Kural kalıcı biçimde değiştiğinde beklentiler ve davranışlar da değişebilir; bu yüzden eski rejimde tahmin edilen indirgenmiş biçim katsayıları yeni politikayı güvenilir biçimde öngörmeyebilir. Doğru cevap D'dir.

Dayanak: Makro iktisat - Lucas eleştirisi ve politika değişmezliği sorunu

53. Firmaların fiyat listelerini, etiketlerini ve bilgi sistemlerini değiştirme maliyetleri nedeniyle fiyatlarını her şoka anında uyarlamaması hangi kavramla açıklanır?

Doğru cevap: A | Zorluk: Kolay | Makro İktisat - Menü maliyetleri

Çözüm: Menü maliyetleri, fiyat değiştirmenin baskı, etiket, yazılım, müşteri iletişimi ve yönetim gibi küçük fakat pozitif maliyetlerini ifade eder. Bu maliyetler, özellikle stratejik tamamlayıcılık altında, nominal fiyatların kısa dönemde yapışkan kalmasına katkı sağlayabilir. Doğru cevap A'dır.

Dayanak: Yeni Keynesyen iktisat - menu costs

54. Lucas tipi içsel büyüme modelinde uzun dönem büyümenin sürdürülebilmesini sağlayan temel mekanizma aşağıdakilerden hangisidir?

Doğru cevap: B | Zorluk: Zor | Büyüme Teorisi - Lucas beşerî sermaye modeli

Çözüm: Lucas modelinde bireylerin eğitim ve beceriye ayırdığı zaman beşerî sermaye stokunu artırır. Beşerî sermayenin üretimdeki etkisi ve toplumsal bilgi dışsallıkları, kişi başına büyümenin dışsal teknoloji artışına bağlı olmadan sürdürülmesine imkân verebilir. Doğru cevap B'dir.

Dayanak: İçsel büyüme teorisi - Lucas beşerî sermaye modeli

55. Friedman'ın modern miktar teorisinde para talebiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

Doğru cevap: C | Zorluk: Orta | Para-Banka-Kredi - Friedman'ın para talebi yaklaşımı

Çözüm: Friedman parayı servet portföyündeki bir varlık olarak ele alır. Bireyler para talebini sürekli gelirleri, para ve alternatif varlıkların beklenen getirileri, enflasyon ve tercihleri doğrultusunda belirler. Bu yaklaşım istikrarlı bir para talebi fonksiyonuna vurgu yapar. Doğru cevap C'dir.

Dayanak: Para talebi teorileri - Friedman'ın modern miktar teorisi

56. Bir bankanın sermaye yeterlilik oranı en genel biçimiyle aşağıdakilerden hangisini ölçer?

Doğru cevap: D | Zorluk: Orta | Para-Banka-Kredi - Sermaye yeterlilik oranı

Çözüm: Sermaye yeterlilik oranı, bankanın düzenleyici sermayesini risk ağırlıklı varlıklarına oranlar. Yüksek sermaye tamponu zararları emme kapasitesini artırır; ancak sermaye kısıtı bankanın kaldıraç ve kredi genişlemesini de sınırlandırabilir. Doğru cevap D'dir.

Dayanak: Bankacılık ekonomisi - sermaye yeterliliği

57. Yabancı faiz oranı %3, yurt içi faiz oranı %8 ve risk primi sıfırdır. Örtük faiz paritesinin yaklaşık biçimine göre yerli paranın beklenen değer kaybı yüzde kaçtır?

Doğru cevap: A | Zorluk: Orta | Uluslararası İktisat - Örtük faiz paritesi

Çözüm: Örtük faiz paritesinin yaklaşık biçimi $i = i^* +$ beklenen değer kaybıdır. Bu nedenle beklenen değer kaybı $\%8 - \%3 = \%5$ 'tir. Yurt içi faiz farkı, yerli paranın beklenen değer kaybıyla telafi edilir. Doğru cevap A'dır.

Dayanak: Açık ekonomi makro iktisadı - uncovered interest parity

58. Dünya fiyatı 100 olan bir nihai malın üretiminde dünya fiyatıyla 50 değerinde ithal girdi kullanılmaktadır. Nihai mala %20, girdiye %10 tarife uygulanırsa etkin koruma oranı kaçtır?

Doğru cevap: B | Zorluk: Zor | Uluslararası İktisat - Etkin koruma oranı

Çözüm: Serbest ticarete katma değer $100 - 50 = 50$ 'dir. Tarifelerle nihai mal fiyatı 120, girdi maliyeti 55 olur; yurt içi katma değer $120 - 55 = 65$ 'tir. Etkin koruma oranı $(65 - 50) / 50 = \%30$ 'dur. Doğru cevap B'dir.

Dayanak: Dış ticaret politikası - effective rate of protection

59. Özgül faktörler modelinde imalat malının nispi fiyatı yükselirken emek sektörler arasında hareketli, sermaye imalata ve toprak tarıma özgül ise aşağıdaki sonuçlardan hangisi beklenir?

Doğru cevap: C | Zorluk: Zor | Uluslararası İktisat - Özgül faktörler modeli

Çözüm: Fiyatı yükselen sektöre özgü faktör, kendi ürününün fiyatına göre dahi kazançlı çıkar; diğer sektöre özgü faktör kaybeder. Hareketli emeğin nominal ücreti iki mal fiyatı arasında değiştiği için reel ücretin yönü tüketim sepetine bağlıdır. Doğru cevap C'dir.

Dayanak: Uluslararası ticaret teorisi - özgül faktörler modeli

60. Türkiye'de 1 Ocak 2005'te yapılan para birimi düzenlemesiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

Doğru cevap: D | Zorluk: Kolay | Türkiye Ekonomisi - 2005 para birimi yeniden değerlendirme

Çözüm: 2005 başında paradan altı sıfır atılmış ve 1 Yeni Türk Lirası 1.000.000 eski Türk Lirasına eşitlenmiştir. Bu işlem nominal ölçeği sadeleştirmiş; fiyatlar, ücretler, borçlar ve alacaklar aynı dönüşüm oranıyla çevrildiği için tek başına reel satın alma gücünü değiştirmemiştir. Doğru cevap D'dir.

Dayanak: Türkiye ekonomisi - 2005 para birimi yeniden değerlendirme